

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 5077/2019
22.04.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Слађане Накић Момировић, председника већа, Добриле Страјина и Марине Милановић, чланова већа, у парници тужилаца АА, ББ, ВВ и ГГ, свих из ..., чији је заједнички пуномоћник Небојша Мрконић, адвокат из ..., против туженог ДД из .., чији је пуномоћник Србислав Спајић, адвокат из ..., ради утврђења и чинидбе, одлучујући о ревизији тужилаца, изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 2561/19 од 19.06.2019. године, на седници одржаној 22.04.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужилаца, изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 2561/19 од 19.06.2019. године.

Образложење

Основни суд у Руми, пресудом П 425/14 од 19.02.2019. године, утврдио је да тужени у економском објекту за узгој пилића, у власништву туженог површине 7 ари 0,3 м² (корисне површине 763,71 м²), који се налази у ..., ул. ..., саграђеног на парцели број ..., површине 31 а 44 м², уписаном у ЛН ... КО ... има право држати и узгајати највише 351 јединки пилића (став први изреке). Обавезао је туженог да се уздржи од држања и узгоја пилића преко дозвољеног броја од 350 јединки у економском објекту (наведеном у ставу првом изреке) и да уклони све пилиће преко дозвољеног броја од 350 јединки, под претњом принудног извршења (став други изреке). Обавезао је туженог да накнади тужиоцима трошкове парничног поступка у износу од 183.800,00 динара у року од 15 дана од дана правноснажности пресуде под претњом принудног извршења (став трећи изреке).

Апелациони суд у Новом Саду, пресудом Гж 2561/19 од 19.06.2019. године, усвојио је жалбу туженог и преиначио пресуду Основног суда у Руми П 425/14 од 19.02.2019. године, тако што је одбио тужбени захтев тужилаца, да се утврди да тужени у свом економском објекту за узгој пилића површине 7 ари, 0,3 м² (корисне површине 763,71 м²), који се налази у ..., ул. ..., на кп. бр. ..., површине 31 а 44 м², уписаном у ЛН бр. ... КО ... има право да држи и узгаја највише 350 јединки пилића, уз обавезивање туженог да се уздржи од држања и узгоја пилића преко дозвољеног броја од 350 јединки у наведеном економском објекту и да уклони све пилиће преко дозвољеног броја од 350 јединки под претњом принудног извршења и обавезао тужиоце да накнаде туженом трошкове поступка у износу од 69.000,00 динара, са законском затезном каматом од извршности до исплате у року од 15 дана (став први изреке). Обавезао је

тужиоце да накнаде туженом трошкове поступка по жалби у износу од 13.900,00 динара, у року од 15 дана (став други изреке).

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужиоци су благовремено изјавили ревизију, због погрешне примене материјалног права и прекорачења тужбеног захтева.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду на основу члана 408. Закона о парничном поступку – ЗПП („Службени гласник 72/11, 49/13 – УС, 74/13 – УС, 55/14 и 87/18) и утврдио да ревизија тужилаца није основана.

У поступку пред нижестепеним судовима није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју овај суд пази по службеној дужности на основу члана 408. ЗПП.

Према утврђеном чињеничном стању, тужени у свом објекту у ..., опремљеним компјутерском регулацијом температуре и влажности ваздуха са вентилационим системом узгаја 5.000 јединки пилића. Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде, Управа за ветерину, решењем од 16.11.2013. године, усвојило је захтев туженог и утврдило да објекат за држање и узгој животиња, фарма живине капацитета 7000 бројлера која се налази у ..., испуњава прописане ветеринарско-санитарне услове по Правилнику о ветеринарско-санитарним условима објеката за узгој и држање копитара, папкара, живине и куниха („Службени гласник РС“, број 81/2006). Урађено је мерење и одређивање концентрације амонијака и водоник-сулфата, ради одређивања стања животне средине у периоду од 03. до 15. новембра 2015. године на више мерних места у ... (Фарма „...“, Фарма „...“ и фарма туженог) и утврђено да измерене концентрације амонијака на мерним местима током узорковања нису прелазиле максимално дозвољну концентрацију (МДК), за све дане мерења, а такође ни измерене концентрације водоник сулфата на мерним местима током узорковања нису прелазиле МДК, све у складу са Уредбом о условима за мониторинг и захтевима квалитета ваздуха.

Првостепени суд је 19.09.2018. године извршио увиђај на лицу места у присуству тужилаца АА, ББ, ВВ, туженог и њихових пуномоћника и утврдио да је економски објекат туженог израђен од чврстог материјала, налази се у дубини дворишта, на удаљености 127 метара од асфалтног пута, да улазна врата на објекту су затворена и да се не осећа непријатан мирис. Тужени је суду предао преглед пошиљке од 02.09.2018. године и уверење о здравственом стању животиња, као доказ да је у објекат од 02.09.2018. године унето 5000 пилића. По уласку у објекат затечена је просторија 4 x 9 метара у којој се налази метални део у који улази храна из силоса који је испред улазних врата, да поред улазних врата у делу у којем су смештени пилићи се налази метални ормар са компјутерском регулацијом температуре ваздуха која у просторији где се врши узгој пилића треба да буде 30 степени, а влажност ваздуха 70%, које податке као стварно стање је суд и констатовао. У већој просторији дужине 70 метара и ширине 9 метара налазе се 5.000 комада пилића. Кад се отворе улазна врата ове просторије осети се непријатан мирис. Лево од описаног објекта у коме се врши узгој пилића други по реду је плац тужиоца ББ, његов помоћни објекат је удаљен 50 метара, а кућа 60 метара. Кућа тужиоца ВВ је преко пута наведене адресе и удаљена је од објекта туженог 150 метара. Кућа тужиоца АА је удаљена око 400 метара од објекта

туженог. Приликом саслушања 30.05.2017. године и 10.01.2018. године, сведоци ЂЂ, ЕЕ, ЖЖ и ЗЗ су навели да осећају смрад од пилића.

Општинска управа, Одељење за урбанизам и комунално стамбене послове је 18.01.2012. године донела решење о употребној дозволи којом се инвеститору ДД одобрава употреба спорног економског објекта за узгој пилића капацитета до 350 јединки, спратности П+1, димензија 9,50 x 73,97 метара у ... на кп бр. ... Коначним решењем грађевинског инспектора, Одељења за урбанизам и комунално-стамбене послове Општинске управе, Општине Рума од 08.09.2014. године, које је донето на основу члана 178. став 1. тачка 4. Закона о планирању и изградњи, забрањено је ДД коришћење спорног економског објекта за узгој пилића за више од 350 јединки, јер је грађевински инспектор у вршењу инспекцијског надзора утврдио да се објекат туженог за који је издата грађевинска и употребна дозвола користи за намену која није утврђена грађевинском и употребном дозволом, и да ДД није поступио по налогу и није прибавио нову грађевинску дозволу у року од 30 дана од дана пријема решења од 29.01.2014. године.

Првостепени суд је закључио да тужиоци имају правни интерес за подношење тужбе и утврђење постојања, односно непостојања правног односа пре доспелости захтева за чинидбу из тог односа, те да је тужбени захтев тужилаца основан и да имају право захтевати од туженог да уклони извор опасности од којег прети знатнија штета, односно уздржи се од радњи и делатности од којих произлази узнемиравање или опасност од штете. Ово из разлога, што број пилића држи преко одређеног решењем, што маса честица непријатног мириса се развејава у околину, њена концентрација представља ризик за дуготрајно загађење ваздуха и постоји ризик за здравље околног становништва, да мере које је обезбедио власник објекта који врши узгој пилића у самом објекту везано за вентилацију нису подобне да спрече и отклоне штетне утицаје на стање животне средине на локацији и у ближој околини. Затим, да иако је Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде утврдило да предметни објекат капацитета 7000 бројлера испуњава прописане ветеринарско санитарне услове, не значи да власник економског објекта треба да поступа супротно решењима надлежних општинских органа, односно да обавља делатност супротно прописима локалне самоуправе и решењима која су донета на основу њих.

Међутим, другостепени суд је закључио да, тужиоци на којима је терет доказивања нису доказали да је фарма пилића власништво туженог, извор реалне опасности од које тужиоцима прети значајнија штета, односно нису доказали да је тужени знатно угрозио њихове непокретности и њихово право као власника да на уобичајени начин користе своје непокретности, имајући у виду извештај Института за заштиту на раду АД Нови Сад, о утврђивању квалитета ваздуха за мерно место (фарму туженог), да измерене концентрације водоник сулфата на мерним местима током узорковања нису прелазиле максимално дозвољену концентрацију (МДК) за све дане мерења, с обзиром на природу и намену непокретности и на месне прилике. Затим, да штетни утицаји који долазе са суседног земљишта које не прелазе уобичајену меру, односно који незнатно шкоде власнику суседног земљишта не сматрају се недопуштеним, те да ни у том правцу тужиоци нису доказали злоупотребу права својине од стране туженог, као и да није доказано да емисија непријатних мириса прелази ниво који је допуштен за нормално коришћење економског објекта, какав је објекат туженог.

Полазећи од утврђеног чињеничног стања, према оцени овога суда, другостепени суд је правилно одбио тужбени захтев тужилаца, када је преиначио првостепену пресуду, због чега нису од утицаја на другачију одлуку овог суда наводи ревизије о погрешној примени материјалног права.

Наиме, одредбом члана 3. став 1. Закона о основама својинскоправних односа („Службени лист СФРЈ“, бр.6/80, 36/90, „Службени лист СРЈ“, бр.29/96 и „Службени гласник РС“, бр.115/05) је прописано да, власник има право да своју ствар држи, да је користи и да њоме располаже у границама одређеним законом. Одредбом става 2. овог члана, да, свако је дужан да се уздржава од повреде права својине другог лица.

Одредбом члана 5. Закона о основама својинскоправних односа је прописано, да, власник непокретности дужан је да се при коришћењу непокретности уздржава од радњи и да отклања узроке који потичу од његове непокретности, којима се отежава коришћење других непокретности (преношење дима, непријатних мириса, топлоте, чађи, потреса, буке, отицања отпадних вода и сл.) преко мере која је уобичајена, с обзиром на природу и намену непокретности и на месне прилике или којима се проузрокује знатнија штета; одредбом става 2. овог члана, да, без посебног правног основа забрањено је вршење сметњи из става 1. овог члана, посебним уређајима.

Према томе, како је приликом увиђаја на лицу места утврђено да је у објекту туженог унето 5000 пилића, да се не осећа непријатан мирис, и да је од стране Института за заштиту на раду утврђено, да измерене концентрације водоник сулфата на мерним местима током узорковања нису прелазиле максимално дозвољену концентрацију за све дане мерења, очигледно указује да радње туженог као власника предметне фарме за узгој пилића не одражавају се на коришћење непокретности тужилаца преко мере која је уобичајена, с обзиром на природу и намену предметне непокретности и месне прилике и у складу су са садржином права власништва туженог предвиђеног одредбом члана 3. став 1. а у вези одредбе члана 5. став 1. Закона о основама својинско правних односа.

Указивање у ревизији тужилаца, да у складу са прописима и одлукама надлежних органа тужени не може у предметној фарми држати већи број јединки бројлера од дозвољеног, без обзира на величину објекта није од значаја за одлуку о тужбеном захтеву, већ евентуално може бити основ за покретање одговарајућег поступка пред надлежним органом управе.

Приликом доношења побиијане пресуде, другостепени суд није прекорачио тужбени захтев.

Притом, како се одбија као неоснована ревизија тужилаца, то није неопходно даље детаљено образлагати ову пресуду у смислу одредбе члана 414. став 2. ЗПП.

Из изнетих разлога, Врховни касациони суд је на основу одредбе члана 414. став 1. ЗПП, одлучио као у изреци.

**Председник већа - судија
Слађана Накић Момировић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић